

A' RÓMAI CSÁZÁRSÁG AP. KIRALYI FELSEG-
NÉK KEGYELMES ENGEDELMEVEL.

Érdelt BÉTSBŐL Kedden 14. Februariusban 1792.

Belső elegyes Tudósítatok.

A' múlt Pénteken olly szép tavaszi nap-fény va-
kat keresünk vala. Szombaton, a' midőn a' Tö-
rök-Követ bé-érkezett, olly kemény hideg szél fűtt,
hogy a' Farkashör bunda-is alig győzheti vala tzer-
nával. Vasárnap egészíz elvig könyvezett az idő.
Hétfőn esett tél-előtti 10 óráig a' viz, 's mit gon-
dol, mit nem az idő — ekkor tsak hirtelen rá-
gyűjt a' havazásra, 's estvig havazván, a' már-is
alig úzható sárt meg-nagyobbítá. — Mára virá-
dolog meg-fagya mint a' kontz, és most igen hi-
deg havazó időnk vagyon. — A' fő-fajás, ná-
ha, hurüt és a' *Rheumatismus* olly oltsó és közön-
séges Bétsben, hogy ritka betsületes ember az, a'
ki ezen alkalmatlan fűsángi vendégek elől ki-ál-
hat. — Az egész világ ezen a' hangon panaszol-
kodik a' Tél és a' Fűsáng ellen.

Pirosról Febr. 5-dikén ezt írják. — „Nállunk fok időktől fogva tartó ifzonyú esőzések voltak, úgy, hogy azt gondoltuk, hogy ez előtt csak 6 héttel esett *Medárdus* napja ezen szokó esztendőben. A' föld árja (a' mint nállunk nevezik) ifzonyú fok károkat tett a' gabonás verinekben; mellyekből a' gabonát, mint az *Ürgét* ki-kergette a' házba — de az alatonabb házokból ismét gazdástól edgyütt magossabb helyekre költöztette. — A' *Rácz Pá-pának* dombos helyen lévén vernei, 33 esztendő alatt, azt vallya, hogy még így nem járt — és fok gabonáját vesztette-el. — „itt *Báts Várme-gyében*, a' laposabb, vagy alatonabb *Bátskásá-gon* (a' több részét magoss *Bátskának* nevezik) a' régi *Rácz* lakasoknak *Traditiojok* vagyon, és úgy tapasztalták, hogy az időnek némelly, és bizonyo szakaszzaiban mulhatatlanul elő szokott fordulni a' földnek ezen nyavallyája — az az: a' föld árja, melly akkor a' vétéseket is lemmivé téfzi; a' lá-zakat el-rontja, mint ez előtt 3 esztendővel is meg történt, a' mikor a' b. e. II. *Josef* Császár által építettett némelly *Sváb* Helységek is ki-mondhatat-lan károkat vallottanak.

De még többet is vétkezett a' *Fársáng* — ne-vezetesen a' folyó-vizek környékein. — Szath-márnak némelly utzáiba ké-entett vala *Sz. S. nap-ján* a' *Szonios*, hol a' házoknak nagy romlást, a' lakasóknak pedig le-irhatatlan károkat okozott.

Meg-érkezett hát a' *Török Követ* a' mált Szombaton 12 óra után *Bétsbe* nagy pompával. Már 9 óraker tolylong vala a' fokaság azokon az útakon, a' hol ennek kell vala menni a' maga szál-lásáig. Ezen fok ezer embernek fokasága 12 óráig várokozik vala utánna. Egy *Svadrom* vasas Kato-nák között jöve-bé; de az ötöt kiserő lovasoknak, és hintósoknak számok le-irhatatlan vala. Az egész *F. Ts. Kir. Udvar* eleibe menvén, egy ablakból nézte ezen pompát, *Herentz* fő Hertzegen kívül, kinek gyengélkedő egészsége a' külső *Levegöre* men-ni nem engedi. A' *Török Követ* szállása a' *Leo-vold*.

pold Városnak leg-hátulsóbb részében az *Augarten* felé lévén, csak nem az egész Várat meg-keletett neki kerülni, míg szállására érkezett. Midőn a' Magyar Testőrző házzal által ellenben ment volna, az Udv. Izoigálatra éppen akkor menő Testőrző Tisztekkal izembe találkozott; kik a' rettentő fokaság között paripán meg-álván, míg el-mennének, a' Követ meg-hajtotta magát nekik, és háromszor mejjét meg-ütötte. Az után a' nép közé új-pénzt, *Parót*, vagy a' mi néhai pénzünk szerint ezüst pótrát hányt, egy néhányad magával. Minek utánna az első *vistóját* H. *Kaunitz*nál, A. Birodalom V. Kánizelláriusa H. *Kollaredonal*, Status Réf. B. *Spilmann*nál 's máfut el-végzi, ugy léfzen olztán pompás bé menetelé az Udvarba — de erről ezután bővebben. — A' Berlinből itt keresztül ment Török Követ-is *Sveketből* küldött vala ő Felségéhez a' Béts-be jöhető engedelemért; mellyet ő Fellege néki meg-egedvén, titkon bé jött, és a' mint értjük a' Status öreg Attya H. *Kaunitz*nál ebédlett-is.

Az Austr. Belgiumba ki-rendelt fegyveres népnek fokasága 28-ezer 680 fegyveresekre mégyen. — A' Pruszszus Udvarral pedig nem csak költsős; nős barátságai szövetségünk, hanem kereskedés-béli edgyezésünk-is minden órán világozságra fog-jön.

Febr. 7-dikén érkezett egy Kurie Nápolyból, ki a' Magyar Statusok által veretett, és a' F. Nápolyi Király számára Gr. *Szechényi* Ferentz Ur ő Exja által el-küldött pénzeknek bé-adattatásokról-is bővséges tudósítás hozott, melly szerint az ő Exja Audentziája e' képpen esett.

Január. 22-dikén dél tájban fel-gyülekeztek, a' Király' rendeléséből a' Ministerek, Hertzegek, Grófok, és más belső 's külső Országi Gavallérok, pompás öltözetekben a' Király' Palotájába; valamint a' Dámák-is a' Királynéhoz. Két udvari hat-hat lovas hantókban küldettek Gróf *Szechényi* ő Ex-cellentziájáért, Hertzeg *Riario*, és Nemes *Don Vespasiano Macedonio* Urak, kik-is az említett Méltó-

ságot. Országunk' Küldöttjét következő pompával vitték fel az Udvarhoz: Elöl lovaglott egy Olsztály Lovas Katonáság a' *Nápolyban* őrizeten lévő Sereg közzül; ez után gyalogoltak H. *Riario*, és Ns *Macedonio* tselédjei; továbbá a' Gróf *Széchenyi* Inasjai és Házfárjai; olztán a' Nápolyi Udvarnál lévő Ts. Kir. Követ H. *Ruspoli* tselédjei; végre az udvari liberális tselédek. Most jött már a' lovas pompás udvari hintó, mellyben Gróf *Széchenyi* Ferentz ő Excell. jaült, Ns *Sopron* Vármegye' Forma-ruhájában (uniformis, vagy uniform); H. *Riario*, *Gentiluomo di Camera del Re* (Királyi Kamara); és Ns *Macedonio*, *Maggioremo di Settimana* (azon a' héten szolgálatot tett Fő Udvari Mester) Urakkal együtt. Két felől a' hintó mellett, egy néhány Udv. Lakájok gyalogoltak; kiket két Stráza-mesterek követtek lovon ki-vont karddal.

A' második hat lovas hintóbanült az Ifjú Gróf *Széchenyi* Lajos' Nevelője *Tibolth* Ur érdemes Házaunkfia, a' ki-is Titoknoki Személyt viselt, és az emlékeztető pénzeket két kis módos ládátscákban magánái tartotta. Véleült egy Gavallér, *di Campo della Corte*. Harmadik húzomban érkezett H. *Ruspoli*, Ts. Kir. Követ' 6 lovas hintaja, mellyben egy *Gentiluomo* (Nemes)ült. Követték még ezen hintót, H. *Riario*, N. *Macedonio*, és több más Gavallérok' gála hintajaik. Bé-fejezte ezen fényes sort ismét egy Olsztály Lovas Katonáság. A' pompás menetel lett, *Vittoria* nevü uttzán, és *Chilja* nevü piatzon keresztül, mellyek rakva voltak témérdek lok szemlélőkkel; kiknek a' szemekből is öröm nézett-ki. A' Királyi Palota előtt való piatzon, a' Kapu' jobb része felől állott egy Olsztály Gyalogság; bal része felől ismét más Olsztály *Albániai* Katonáság, Magyar köntösben; által-ellenben pedig a' Kapuval egy Svadron Lovaság tisztelkedett. Ezek, katonai musikával, és egyéb tisztelet-telekkel fogadták Gr. *Széchenyi* ő Excell. ját. Midőn a' Királyi Palota' első Szalájába ért volna ő Kegyelmsége; eleibe jött *Principe di Mignano* Gárda.

da-Lieutenant. A' második Szálában pedig a' szolgalaton lévő Kamarás Ur fogadta, ki-is, az említett Gárda Lieutenántal együtt, el-kísérte ő Excell. ját egész a' nagy *Galleriáig*, a' hol volt a' Király, a' *Nápolyi* Fő Gavallérok' seregében. Bé-ér-vén ide Országunk' Küldöttje, háromszori magameg-hajtása után meg-állott egy lépésnyire a' Király előtt, 's Olasz nyelven tartott rövid Beszédjében elő adta a' maga Küldöttsége' okát; le-festette eleven színekkel a' Magyar Nemzetnek ő Felsége-cránt [viseltető mély tiszteletét, és szeretetét; 's Nemzetünket, kegyelvébe ajánlotta ő Felségének. Erre a' Király, igen kegyesen válaszolt. Ekkor által adta Országunk' Küldöttje, a' Tsászár 's Magyar Király', és a' Nádor-Ispány' ajánló Leveliket. Azonban *Tibolth* Ur, ki eddig, más Követség-Titoknokjainak hasonlatossága szerint, *Galleria'* ajtajánál állott volt, oda vitte a' pénzes ládátskát, melly-is által adatott a' Királynak. Ezzel meg-hajtván háromszor magokat az Ország' Küldötje, és a' Titoknokja, ki-mentek a' Király előtt.

Innen, a' Fels. Királynéhoz vezetett Gróf *Széchényi* ő Excel. ja; 's minekutánna ezen Felségnek Anyai nyelvén, az az *németül*, egy szép Beszé-detskét tartott; 's erre, Királyné ő Felsége igen kegyesen válaszolt volna ugyan tsak *Német* nyelven: általadatott a' pénzes ládátka a' Királynénak is hasonló tzeremoniával, mint már a' másik ládátka adatott volt a' Királynak. — Ezen költsönös megstífteltetéseket a' *Nápolyi* Felségeknek, 's édes Nemzetünknek, örvendezve szemlélték mind a' Király' Palotájába öszvesereglett Gavallérok, mind a' Királynéval volt Korona-Örököse, Kir. H. Aszonykák, és más Fő Dámák. — Szállására lett visszavitele Országunk' Küldöttjének, a' fenn meg-írt pompával ment véghez.

Alig ért haza ő Excel. ja a' magaszállására: már ott volt egy Királyi Követség, melly által barátságos beszéllgetésre hivatott a' Gróf Ur ő Felségé-

ségéhez. — Még egygyütt volt Király ő Felsege a' Fő Gavallérokkal, midőn meg-jelent nálla Országunk' Küldöttje, kinek is egy két lépésnyire elibe jövé a' Király, sok szép kifejezések között újra meg-köszönte, a' *Magyaroknál* rólla való szives meg- emlékezeseket: az emlékeztető pénzeket felette nagyra betsülte; 's készítettésekben mind a' gondolatot, mind a' munkát igen helyesnek ítélte. Botsá- natot kért végre, hogy az nap *Magyar* ruhában len- lehetett. „*De, úgymond, nekem is van éppen olyan forma-ruham, mint a' Gróf Uré*“ (t. i. világos ve- res kurta mente, ugyan azon szín nadrág, setét-kék puliderrel; setét-kék mellyre-való, kótság tollas kal- pag tarsolyos kard 's a' t.). Fogadta, hogy majd egy nap fel-vezzi, 's ugyan ekkor *Magyar* ebéde- fogja hívni a' Gróf Urat, kedves Hitvesével, szü- letett *Festetits Alria* Kis Asszonnyal egygyütt. „*Majd az ebéd alatt*, monda a' Király, *kezembé veszem, a' kis Prinds Battyáni példója szerént, a' nagy pohar- ramat, 's iszom az én kedves Magyarjaimnak egér- ségekert*.“ Ezen, 's több efféle nyájas, és úgy szól- van, barátságos beszéllgetése után, viifza vitette a' Király Országunk' Küldöttjét a' maga szállására.

Ezen öröm-napot igen nevezetessé teszi az is, hogy Országunk' Küldöttjének Nemzeti gazdag for- ma ruháján kívül, több drága *Magyar* öltözetek is szemléltettek a' Királyi Palotában. Magyarosan volt t. i. öltözködve H. *Auersberg* Adám is, kinek gaz- dag készületü mentéjén leg először tündöklött ekkor a' Sz. István Rendjének nagy tsillaga, mellyel a' *Né- polyi* Király által tiszteltetett meg, ő Ts. K. Felsege- nevében; továbbá: Gr. *Zichy* István; Gróf *Lambergi* és *Szécsenyi* Lajos Istjú Grófotska. — A' Dámák kö- zött *Magyar* ruhában tisztelkedtek: Országunk' Kül- döttjének kedves Hitvese, született *Festetits* Gróf *Alz- szony*; és *Festetits* *Maria* Gróf *Kis Asszony*, kiket a' Királyné, valamint már az előtt egzynehány napok- kal: úgy ekkor is nagy kegyességgel fogadott; mind a' két Audientziáknak szemlélésében részeltetett; 's nem kevés időt töltött a' vélek való barátságos be- széll.

széllgetésben: minthogy a' kegyesség, tulajdonok ama' kedves emlékezetu *Maria Theresia Szülöttjének.* „

A' mi Kegyelmes Korona Hertzegünk még máig-is ottan ottan hideglelést tapasztal maga körül. — Feldmarsal Lájd. Gr. *Khevenhüller* pedig terhes nyavallyában fekszik. — A' II-dik *Josef* halálának *Exequiái* ezen hónapnak 17-dikén és 18-dikán fogják tartatni; minthogy a' Fárságnak ezek legrevezetesebb napjaira esnek, ne hogy a' Musikusok és más Vendégfogadósok hátra maradást szenvedjenek. — A' Bétsi *Redutban* szurkos körmű *Speculátorok* is szoktanak többnyire mindég megjelenni. A' közelebb tartott *Redutból* egy *Kalandáriomot* vivének fogságba; mivel egy arany órát loptott. Ugyan ekkor Feldm. Gr. *Vallinak* is egy erfényét 60 arannyal, és *Lenoble* Urnak egy arany *Piksisét* lopta ki zsebjéből a' Fársáng.

Eger 4-dik Febr. — Ezen folyó hónapnak első napján Fő Tisztelendő *Ambrosovszky* Mihály Kánonok Ur itten meg-halálozván, mái napon el is temettetett, nyugodjon békecségsben! — Sokokat lehetne ezen bölts, tudós, és nagy jó Urunk mind életéről, mind érdemeiről, mind pedig tselekedeteiről írni, de mind ezeket szánfzándékkal elhalgatván, az az egy-is emlékezetre méltó, hogy már ő harmadik Egri Püspök alatt Actualis Kánonok lévén (a' mint mondatik, és nem-is lehetetlen) annyi sok pénzt gyűjtött, hogy ki-mondhatatlan: eztet egy részről tsudálni sem lehet, mert az Egri Káptalannak esztendőnként réa megy a' jövedelme 100-ezer R. ftra, a' Káptalanbéli Ur pedig tsak tizenkettő, más részről tudják az egész Város tagjai milyen jó és nagy gazda volt, mert egy izben a' lovait is el-adta egyedül azért, mivel élzre vette hogy a' lovak útszaka is elznek. — Még a' Testamento-mát nem tudjuk, bár tsak az Egri Szegénységnek is testált volna valamit! a' ki a' minapi Ujjságodban jelentett fatalis Casus, és mások miatt olly nagy inségben vagyón, hogy mint T. *Borsod*, mint T. *Heves* T. Vármegye inquiral, mi leszlz a' vége, nem tudjuk, az a' Város Szerentséje, hogy nagy érdem,

démű, igazság szerető, drága Urak a' Deputátusok, — Azt azonban (ha tsak — — —) által láthattuk, hogy Városunk ilyen állapottyával nagy romlásra jut. Mi mindnyájan zokogó szavakkal azt kiálthattuk: *Exurge Sc.* 'Sólt 34. v. 23. Ély sokáig szerentsélen Kedves Kurirom! kívánnya szivből — Igen jó akaréd.

Eger Febr. 2. diktán. Az itt lévő Pap-nevelő Házban e' következő nevezetes történet adá elő magát a' napokban. Már régen hallom a' Nevendékektől, hogy bűdös húsnál, borsónál, lentsénél, kása 's pohánkánál, és böjtös káposztásnál egyebet alig láthatnak asztaljokon. Panaszolkodtak az eránt Elő-járójoknál, de a' ki tsak biztatással intette őket a' szenvedésre. Ezen el-keseredvén bizonyos nap közönségesen otthon maradtak, midőn az Oskolába kellett vala menniek. Most már szorófsan nyomozák, ki lett légyen az Oskolából ki-maradásnak kivált képpen való Indítója, de minden nyomozás haszontalan. Ezekre a' kérdésekre: ki' volt ama' kárhuzatos vak-merőségnek Indítója? miért nem menték az Oskolába? tsak így telegnek az ártatlan Nevendékek: Uram! A' bűdös hús tsömört, betegséget, és halált okoz, mi nem akarunk még az örökké-valóságba költözni; a' borsó sok szelet tsinál; a' pohánka ropog a' fogunk alatt, és hitván; a' kása tereh a' gyomorban, és nem lehet vele igazán jól lakni, 's a' t. adjátok - ki a' mi a' miénk, és tanulásainkat is jobb kedvel fogjuk folytatni, néktek sem adunk okot engedetlenségünk ellen panaszolkodni. A' Vár-bíró még sem tágit, leg-alább edgyet kettőt akarna az Indítók közzül körmére keríteni, és számki-vetésbe küldeni. Azonban ugy látszik minden nyomozás haszontalan, köz volt a' sanyaruság, köz volt az akarat-is, hogy a' rofznak határt veisenek. — Barátom én meg nem foghatom mi légyen oka azon fősvénységnek, mely ezeket az ártatlan Ifjakat olly igen sanyargatja. A' Pap-nevelő Háznak annyi Jólzágai vagynak, hogy minden Nevendéket szája ize lizerint lehetne tartat.

tartani, és még-is — *Auri sacra fames, quid non mortalia pectora cogis?* — Rézsemről azt igirem néked édes *Karimom*, hogy ha ezeknek a' szegény Ifjaknak alztal Jok még ezután sem javul, napról napra meg-iróm mivel élnek, és hogyan sanyargattatnak, lássa a' Világ, hogy a' Clerus még a' Clerust-is taksálja.

Stiridnak fő Várofsából *Grätzből* irják, hogy ott ezen napokban egy *Horváth* nevezetű született Magyar Kapitány múlték-ki életének 80-nadik éftendejében e' világból. Ezen szerentsétlen Hazánkfia már 34-dik éftendejét tölti vala ülve és feküve. A' *Hochkircheni* tsatában 1758-ban egyfzeriben mind két lábait el-szakasztván egy ágyu gollyobis, nagy bajjal tartatott-meg élete. Az után a' *Mária Theresia* parantsolattyaából *Bétsbe* hozattatott, és itt egész Kapitányi fizetését meg-nyervén, az óltanyúlt hozfszú, 's majd minden mozgás nélkül való életét, tsudára méltó vidámsággal töltötte-el. A' tudományi és világi dolgokban szüntelen szorgalmatos volt. Nem sajnállott semmit inkább, mint azt hogy Belgrád meg-vételén jelen nem lehetett, melynek el-velztését 1739-ben maga-is szemlélte volt. Midön a' *Laudon* halálát meg-értette, két napok alatt meg nem szünt a' szomorú sirástól.

A' *Tsch* Országból a' *Rénus* vize felé indulni parantsolatot vett *Hohenlohé* és *Breschainville* Regementtyei, közelebbről olyan rendelést vevének a' Bétsi Hadi Kantzelláriáról, hogy már tovább való parantsolatig ne mozdulnyanak helyekből, hanem ő helyettek 5 *Tsch* Batalionok indulnyanak oda, a' hová a' 2 nevezett Regementeknek kellett volna menni.

Külső Országai Tudósítások.

Anglia. — Még nem vagyunk egészen bizonyosok benne, mikor kezdődjenek a' Parlamenti ülések. *Londonból* azt írják, hogy Ján. 31-dikére rendeltetett volna az 1-ső ülés. — A' főbb vetélkedésekre az *Orsz Udvar* ellen tett, és a' még bizonytalan ki-menetelű *Napkeleti* háborúra tétetett 's tétetendő költségek fognak matériát szolgáltatni. — A' *Párisból Londonba* ment Nemzeti Követek, kikről tudjuk, hogy a' lett volna tzellyok, hogy a' Frantzia és Anglus Nemzet között, a' Spanyol és Német Szövetséget egészen le-hagyván, egy örökös és állandó Szövetséget köfisenek, röviden-jöttenek az Anglus Ministeriummal. A' Közönséges Levelekből azt olvassuk, hogy *Pittől* e' következő rövid feleletet vették:

„*Anglia* fállyalja *Frantzia* Országának, a' maga vetélkedő társának esetét, melyet ő maga örömeft kívánt volna fel-segélteni: de a' Ti ajánlástokat, irtozva nézi. Mennyetek-el és mondjátok-meg azoknak a' *Rebelliseknek*, kik titeket ide küldöttetenek, hogy a' *Nagy Británia* magát soha annyira meg alázni nem fogja, hogy hazájokat áruló *Spionokkal* traktállyon. „

Mi *Pittnek* ezen feleletét se nem *Anglusból*, se nem *Frantziából* fordítottuk, hanem így tanáltuk ötet minden közönséges keringő Levelekben, és azok közzül egyből le-irtuk mi-is ide: tsak azt akartuk meg-jegyezni rólla, hogy már *Pitt* ezen feleletével az egész ujj *Frantzia* Conlütütziót, mint a' gyermekek egy fuválsal egyik a' másiknak kártyából épült tornyát, még éppen semmivé nem tette. Még azt sem tudjuk, hogy valyon *Pitt* ezen feleletét tsak úgy adta e' ezen *Frantzia* Deputátusoknak, mint privát személy, vagy mint *Minister*, és az egész *Ministerium* képeben. De tégyük-fel, hogy mint *Minister*, és az *Anglus Udvar* rendeléséből befzéllett volna *Pitt* ezen pirongatódzó hangon a' *Frantzia* Deputátusokkal: ugyan rövid látású

tású Politikusnak kellene még is annak lenni, a' ki azt mondáná, hogy már ezért Anglia nem munkálódja a' Frantziák uj Conlütutiojának meg erősödését. — — — Azt, hogy az Anglus Udvar nem barátja a' Frantziák Conlütutiojának, minden tudja: — — de kérdés, hogy mi-képpen fog erről itélni a' nép? 's vallyon az alsó Parlamentomban az *Oppositions Partáj* mit fog a' dologhoz szólani?

Nem szólhat ebbe a' dologba a' nép, és az alsó Parlamentom: — *ezt feleli tudom egy Aristokratikus*: — mert az e' féle Alliántziák dolga ez Udvart illeti Angliában, nem a' Parlamentomot. — Ez helyes felelet az igaz addig, míg penauával igazíthatódik a' dolog: de mi helyest háborura kerülne a' dolog, miudjárást szólana hozzá a' Parlamentom-is; mert nem adna pénzt a' hadi készületekre, valamint most közelebből is nem adott az Oroszok ellen.

Az *Orléáni Hertzegről* ezt írják, hogy el-hagyván Párist Londonba indúlt, mellyben némely Politikusok nagy alattomban valóságot akarnak észrevenni. — A' Frantzia Király nagyobbik testvére — *igy szólnak ezen Politikusok* — mivel a' Nemzeti-gyűlés hívására haza nem ment, minden julsát el-vezttette a' Koronához. Így fog jární nem fok idő múlva az Artésiai Gróf-is. Az után tsak az Orléáni Hertzeg lézzen hátra az örökösök között. Ez ellen-is egy Dekretomot fog ki-adni a' N. Gyűlés, melly szerint ha haza nem jön, el-veztti a' Koronához való julsát. Ez kapni fog az alkalmatóságon, és haza mégyen a' ki-ízabott időre, és a' Frantzia Koronához való julsal tsak egyedül fog élni a' mostani Király után. — Ez elég mesterséges út lenne a' Királvi Koronához: de még eddig igen költeménynek tettik lenni.

Svédzia. — A' Svédok Királynának Lovász-mestere még mind *Akhenben* vagyon a' Királynak lovaival és egyéb készületeivel együtt, és azt erősítik,

sítik, hogy minekutánna ezen Király *Geslo* Városában, a' hová még Jan. 20-dikán fíjával a' Korona Hertzeggel el-ment, a' Diétán a' maga tzeélyait végbe vitte, innen ismét *Akhenbo* fog vizsgálja jöni. — A' Svétziai 4 különböző Státusok, magános tanátskozás végett külön-külön gyűlnek ölzve. E' végre a' Nemesi rend számára egy nagy Templom, a' Polgári rend számára egy ló-oskola, a' Papokéra egy tanuló Collegium' épülete, a' Parasztok Deputátussai számára ismét egy hasonló iskolai épület vagyon rendeltetve. Az edgyütt tartattatandó ülésekre nézve egy ujj palotát készített a' Király igen sietve; mivel ezen Városban még eddig nem vala olyan nagy ház, melly mind a' 4 Státusok' Députátussait bé-foghatta volna.

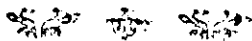
Regensburgból azt írják, hogy a' Frantzia Printzek bizonyoson a' Pruszszus Királyhoz folyamodtanak azért, hogy ez a' maga Frankoniai kerület-héli földére, nevezetesen *Bayreuthba* fogadná-bé őket. De mihellyest ezen szándéka a' Printzeknek a' Kerület Elölljáróinak tudtokra esett, ezek-is siettséggel Berlinbe küldöttek, tudtára adván a' Királynak, hogy a' ki-vándorlott Frantziákat, mind maga, mind a' Kerület kárára, bé-ne fogadja.

Nevezetes, hogy már nem tsak a' Nemesek, hanem a' földet mivelő lakosok-is véghetetlen számmal kezdenek Frantzia Országból ki-vándorolni. — Azt halljuk, hogy már most keményen meg-vagyon parantsolva, hogy Frantzia Országnak határjait Palzszus nélkül senkinek - is kereszttül lépni szabad ne légyen. Ha ez igaz, egy kevesse tsudállatos; mivel ellenkezik az ujj Constitutzioval: de könnyen meg-eshetik, hogy a' felettébb való ki-vándorlás tette ezen rendelést szükségessé, 's tsak addig tart, míg a' Constitutzio meg-fundállya magát. — Ha hihetünk egy e. hón. 2-dikán költ *Koblentzi* Levélnek, e' szerint nem hogy el-veztették volna a' Frantzia Printzek reménységeket, sőt most biztattyák erősebben a' körülettek lévő Nemességet, melly végre Proklamátziot akarnak közönsé-
gelsé

gelsé tétetni, arra intvén ez által minden ki-vándorlottakat, hogy állhatatosságokat valahogy el ne veszítsék; mert nem meglátsza nagyon az az idő, midőn minden szenvedéseiknek örvendetes végét vitéz magok viseletek által elérhetik. — Azt mondják, hogy a' Printzeknek ezen Proklámációjok igen nevezetes, és olyan formájú fog éppen lenni, mint a' hadnak ki-hirdetése.

A' múlt Jan. 28-dikán a' fegyveres vitézek érdemeinek meg-jutalmaztatása felett vetélkedtenek a' Nemzeti-gyűlés tagjai. Minden vélekedések felett kedvet tanált azoknak jóvaslása, kik a' Constitutzió által bé-hozatott emberi egyenlőséget semmi részben nem akadályoztató meg-jutalmazásnak nemet akarják fel-állítani, u. m. a' Romaiaknál szokásban volt *Triumphust*: ki hagyván ebből azt a' minden szabad Nemzeteknek emberi érzékenységgel elienkező törvényt, hogy a' győzedelmesek az ő fogásra esett ellenségeiktől kísértésenek. A' *Triumpháló* fő Generális egy győzedelmi kaputot fog ennek alkalmatosságával magára venni. Mellette mennek a' több magokat vitézségek által meg-külömböztetett katonák. Ezen bé-menetelben egy Polgárnak csak a' léssen kötelelsége, hogy a' győzedelmesnek tselekedeteit hirdesse. Az egész *Triumphus* egy emlékezet ofzlopa által hagyatik fenn-örök emlékezettel. Némellyeknek fejekre Polgár Kolzoruk fognak tétetni.

Még két igen borzasztó hirekkel szolgálhatunk. A' régen *Hispaniola* uevet viselt, most pedig Sz. *Domingónok* nevezetű Amerikai szigeten nem szülnik lemmit a' vér-ontás. A' Szeretsenek minden ki-gondolható kinoknak nemével ölik a' sejer embereket: felzítik, akasztják, és kerekezik őket. Nem lehet le-irni az itt véghez menő ifzonyuságokat. Az eddig tétetett kár már 500 Mill. Livrákra számláltatik. — Ez egy olyan hír, melly az egész emberiséget illeti, és ifzonyittya azoknak tselekedeteiktől, kik ezen folyó Sekulumnak végén, az e' félékre alkalmatolságot szolgáltatnak. De egy más hír

hit kering itt közöttök, a' mellyet, már még a' Bétsi repülő Levelékben is olvashat minden, és a' melly minket is közelobb illet. *És a' hit Lindburgból vette első eredetét, és azt erösíteni, hogy a' Brabantzai öfve esküdteknek Serge a' mi Kedves Krisztina Hertzeg Alázonyunkat is a' maga véres áldozatjára ki-váloltott 104 familiák közzé tette volt a' Brabantzoban inulató minden Brantzia Nemesekkel együtt. — Már hatvannal többen el-fogattaták a' Korifeusok közzül. — Ilyen magzatok származnak a' *Mofzsió Lunatismus* és *Madam Bigottoria* ágyas házaiából !!*

Hazafüi Tudósítás.

A' Pesti Deák Ujjságnak nagy érdemü Irója, kiról a' Kurirnakra a' Ujnap 24-dikén költ Levelében volt Szerentséje emlékezni, 'minthogy sokan, 's kivált a' tisztelendő Papi Rend, hazafüi igyekezetének elő segéllését szivekre venni láttanak, munkáját továbbá is folytatja. Eppen ez a' nemes hazai Szeretet indította a' Kurirt arra, hogy érd. Olvasójit, 's közönségesen minden buzgó Hazafiakat ezen valóban szoros köteleltségeknék tellyelítésére kérje, és azokra, a' miket eiebb említett Levelében a' Pesti Deák Ujjságnak érdemeiről szollott emlékeztetse. Ugy reménylhetjük Hazánknek virágzását, ha annak történeteit egy buzgó Hazafi fogja hirdetni az egész tudós Világ előtt. Az arra a' Deák Ujjságnak 10 forint elztendőnként, és a' kik még ez után fizetnek is, azt első Januáriustól fogva vehetik. A' Posták tartoznak az Ujjságok' árát, mint nagy részént Aerarialis pénzt, fel venni és be küldeni.

Tudományt illető Tudósítások.

A' Báró *Martini* Természet Törvényében lévő Allatásainak, Német nyelvből Magyarra fordított magyarázatjának azon darabja, a' mellyben a' *Részeknek* Summája így következik:

I. *Rész.* Az Istenhez való Kötelességekről, vagy a' természet szerint való Kegyelességről. — II. *Rész.* Az embernek magához való Kötelességeiről, vagy a' természet szerint való tisztelgéről. — III. *Rész.* A' természet szerint való egyenlőségről, vagy a' másokhoz való nem-tökéletes kötelességről. — IV. *Rész.* A' másokhoz, feltétel nélkül való tökéletes kötelességekről, vagy a' természet szerint való Igafságról (szorols értelemben). — V. *Rész.* Az ember gondolatjainak ki-fejezésekben való kötelességeiről. — VI. *Rész.* A' Tulajdonról, és annak tsupán eredet szerint való megszerzésének módjáról, az Elfoglalásról. — VII. *Rész.* A' Tulajdonak munkálkodásáról, vagy pedig azokról a' jussokról és kötelességekről, a' mellyek a' Tulajdonból és a' hozzá való növéből származnak. — VIII. *Rész.* A' Szövetségéről. — A' bírásra való Jusról, és az ugy goldott Tulajdonról. — X. *Rész.* A' jól tévő Szövetségéről különösen. — XI. *Rész.* A' Tserét illető Contractusokról közönségesen, és a' dolgoknak árrokról. — XII. *Rész.* A' Tserélésnek külömb külömb féle módjairól. — XIII. *Rész.* Az Esküvésről, és a' Szövetségeket meg-erősítő más egyéb módokról. — XIV. *Rész.* A' Kötelességek alótt való fel-szabadulásnak, és a' Szövetségek fel-bontások módjairól. — XV. *Rész.* Azokról a' szabados Elzközökről, a' mellyek által az ember magát a' természeti állapotban leg-jobb mód-dal helyhezsetti. — XVII. *Rész.* A' Társaságokról közönségesen. — XVIII. *Rész.* A' házolsági Társaságról. — XIX. *Rész.* A' Szülék és a' Gyermekek között való Társaságról. — XX. *Rész.* Az Uri, és a' Szolga között lévő Társaságról. —

XXI. Rész. A' Háztól, vagy a' Familiáról, és az örökséghez való Jusról.

A' közelebb jövő *Josef* napi Pesti Vásárra el fog készülni, és Pesten Könyváros *Weingand* Urnál fog találtatni. Ezen Munka nagyobb nyóltzadba nyomtatva mint egy 34. árkusra mégyen, melly szerint az ára 1. R. for. és 30 x-ra határoztatott; azért a' kik ezen Könyvet magoknak meg-szerzeni kívánnák, a' fennebb említett Könyv-áros Urnál meg-találhatják, nem külömben *Szefzi Andrásnak* Erdélyről *Ó és Ujj Dácia* nevezet alatt készített Magyar Historiáját egy R.f-ért, a' melly Könyveket kevés idő mulva Erdélyben Kolosvárt *T. Szathmári P., Sigmund* Urnál, N. Enyeden *T. Prof. Benkő Ferentz* Urnál, M. Vásárhelyen pedig a' Réfor. Collegium Bibliothecariusánál is meg-lehet találni. *D. S.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Viennæ in Tipographiâ Surdorum et Mutorum opus omnibus concionatoribus et animarum Pastoribus sumopere comendandum, sub tituló:

Allgemeines Magazin für katholische Prediger und Seelforger: idioma Germanico imprimetur

Constabit 12. circiter tomulis, de quibus omni mese unus. prodibit in prænumeratione pro 40 xr.

Prænumerationo accipitur usque ad 7-mam Martii sequentibus in locis. Posonii apud R. I. D. Can.

Meyer Directorem Seminarii. Magnovaradini apud R. D. C. *Godsa.* Ungvarini apud R. *[D. P. Tar-*

kovits.